

Î N C H E I E R E

28 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Serghei Șamrai împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 30 mai 2017,

adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Serghei Șamrai împotriva Întreprinderii Municipale „Direcția troleibuze din Bălți”, intervenient accesoriu Alexandr Comcov cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcția anterior deținută, anularea înscrierii din carnetul de muncă, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică,

c o n s t a t ă

La 25 februarie 2016, Serghei Șamrai a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Municipale „Direcția troleibuze din Bălți” (în continuare ÎM „Direcția troleibuze din Bălți”) cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcția anterior deținută, anularea înscrierii din carnetul de muncă, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică.

În motivarea acțiunii menționează că, prin ordinul nr. 395 din 31 decembrie 2015 emis de directorul ÎM „Direcția troleibuze din Bălți” i s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de concediere, în baza art. 86 alin. (1) lit. i) și g) din Codul muncii.

Susține reclamantul că, ordinul nr. 395 din 31 decembrie 2015 nu conține o descriere a motivului concedierii în baza încălcării, pe parcursul unui an, a obligațiilor de muncă, dacă anterior au fost aplicate sancțiuni disciplinare. Prin urmare, temeiurile de fapt arătate în ordin se referă exclusiv la prezentarea sa la serviciu în stare de ebrietate.

Relevă că, într-adevăr, prin ordinul nr. 247 din 17 august 2015 i s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de avertisment, iar prin ordinul nr. 323 din 29 octombrie 2015 i s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de mustrare, însă, ultimul a contestat în instanța de judecată ordinul nr. 323 din 29 octombrie 2015.

Cât privește prezentarea sa la serviciu în stare de ebrietate, reclamantul menționează că, la 30 octombrie 2015, în urma testării alcoolscopice efectuate la propunerea directorului ÎM „Direcția troleibuze din Bălți”, S. Avramenco, s-a depistat concentrația de alcool în aerul expirat de 0,19 mg/l.

Consideră reclamantul că, testarea alcoolscoptică a fost efectuată cu încălcarea prevederilor art. 76 lit. k) din Codul muncii, iar actul de constatare referindu-se la examinarea medicală a șoferilor, fără număr, fără a fi menționat modul în care s-a constatat starea de ebrietate, modelul de aparat utilizat, numărul și/sau seria de identificare a aparatului electronic, numărul de ordine al probei, rata de eroare posibilă la măsurare, astfel, fiind lipsit de valoare probantă.

Remarcă faptul că, după testarea alcoolscoptică, a mers imediat la IMSP SC mun.Bălți, unde a trecut examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate. Astfel, conform procesului-verbal nr. 4600 din 30 octombrie 2015, întocmit de medicul narcolog E. Nenescu, la ora 15.58, s-a constatat prezența alcoolului în sânge în concentrație de doar 10 mg/l, ceea ce se califică, potrivit Hotărârii Guvernului nr.296 din 16 aprilie 2009 „cu privire la aprobarea Regulamentului privind testarea alcoolscoptică și examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei”, drept consecință a consumului de alcool, treaz.

Altă circumstanță este faptul că, ancheta de serviciu pe faptul presupusei abateri disciplinare comise la 30 octombrie 2015 a fost inițiată la 06 noiembrie 2015 și s-a terminat la 30 decembrie 2015. Totodată, relevă că, ancheta de serviciu a fost inițiată și efectuată în perioada cât se afla în concediu medical, 02 noiembrie 2015 – 28 decembrie 2015.

Solicită admiterea acțiunii, anularea ordinului nr. 395 din 31 decembrie 2015 emis de directorul ÎM „Direcția troleibuze din Bălți”, S. Avramenco, prin care i s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de concediere; restabilirea în funcția de specialist de securitate și sănătate în muncă în cadrul ÎM „Direcția troleibuze din Bălți”, începând cu data de 31 decembrie 2015; anularea înscrierii în carnetul de muncă privind aplicarea sancțiunii disciplinare prin ordinul nr. 395 din 31 decembrie 2015; încasarea de la ÎM „Direcția troleibuze din Bălți” în beneficiul lui Serghei Șamrai a salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă, începând cu 31 decembrie 2015, reieșind din mărimea salariului mediu lunar; încasarea de la ÎM „Direcția troleibuze din Bălți” în beneficiul lui Serghei Șamrai a sumei de 50 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin concediere ilegală; și încasarea de la ÎM „Direcția troleibuze din Bălți” în beneficiul lui Serghei Șamrai sumei de 2 500 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 04 octombrie 2016 (f.d. 90 recto-verso) s-a admis cererea avocatului Stela Gavajuc și s-a atras Alexandr Comcov în proces în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 20 februarie 2017 (f.d. 134, 137-144) s-a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

În susținerea poziției sale, prima instanță a reținut că, reclamantul nu a prezentat dovezi care ar proba faptul că circumstanțele invocate în actul din 30 octombrie 2015 și ordinul de concediere din 31 octombrie 2015 nu corespund realității. La fel, nu a explicat din ce motiv la 30 octombrie 2015, la propunerea comisiei, a refuzat de a prezenta explicații și de a merge la Spitalul Clinic Municipal pentru testarea alcoolscoptică repetată, dând explicații scrise abia la 30 decembrie 2015.

Subsecvent, referitor la procesul-verbal nr. 4600 din 30 octombrie 2015, prin care s-a constatat la reclamant prezența alcoolului în sânge în concentrație de doar 0,10 mg/l, cu concluzia treaz, instanța inferioară a remarcat că, fiind audiat în cadrul ședinței de judecată în calitate de specialist, medicul narcolog E. Nenescu nu a putut explica

diferența de la 0,19 mg/l la 0,10 mg/l, indicând că modificarea stării depinde de fiecare organism în parte.

Prin cererea de apel din 04 aprilie 2017 (f.d. 157-159 recto-verso) Serghei Șamrai solicită suplimentar compensarea cheltuielilor de asistență juridică de care a beneficiat la examinarea cauzei în ordine de apel.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 30 mai 2017 (f.d. 180, 181-185 recto-verso) s-a admis apelul declarat de Serghei Șamrai și s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Bălți din 20 februarie 2017 cu emiterea unei noi hotărâri prin care s-a admis parțial acțiunea depusă de Serghei Șamrai și s-a anulat parțial ordinul nr. 395 din 31 decembrie 2015 emis de directorul ÎM „Direcția troleibuze din Bălți” în latura aplicării sancțiunii disciplinare lui Serghei Șamrai în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii, iar în rest acțiunea s-a respins.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, prima instanță incorect a apreciat unele probe prezentate de părți, respingând integral acțiunea. În acest sens, prima instanță corect a stabilit că Serghei Șamrai legal a fost concediat în temeiul art. 86 alin. (1) lit. i) din Codul muncii, pentru faptul că la 30 octombrie 2015 s-a prezentat la serviciu în stare de ebrietate, însă, ÎM „Direcția de troleibuze din Bălți” neîntemeiat prin ordinul nr. 395 din 31 decembrie 2015 l-a concediat și în baza art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii, or, în baza acestui articol se indică încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a obligațiilor de muncă, dacă anterior au fost aplicate sancțiuni disciplinare.

La caz, instanța inferioară a remarcat că, prin ordinul nr. 257 din 17 august 2015 lui Serghei Șamrai într-adevăr i s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de avertisment, iar prin ordinul nr. 323 din 29 octombrie 2015 i s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de mustrare. Însă, prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 12 august 2016, s-a anulat în parte ordinul nr. 323 din 29 octombrie 2015, emis de ÎM „Direcția de troleibuze din Bălți” și anume în latura aplicării față de Serghei Șamrai a sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare. ca urmare decade temeinicia concedierii lui Serghei Șamrai în baza art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii.

Succesiv, instanța de apel a constatat legalitatea ordinului nr. 395 din 31 decembrie 2015 în partea concedierii lui Serghei Șamrai în temeiul art. 86 alin. (1) lit. i) din Codul muncii, or, ultimul pretinzând ilegalitatea ordinului de concediere nu a prezentat probe concludente și pertinente în latura aplicării ilegale a sancțiunii disciplinare în temeiul art. 86 alin.(1) lit. i) din Codul muncii.

La 12 iulie 2017 Serghei Șamrai a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 30 mai 2017, solicitând admiterea recursului și casarea deciziei recurate, cu pronunțarea unei noi hotărâri în sensul admiterii integrale a acțiunii și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 6 500 de lei (f.d. 192-195).

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel a neglijat cu desăvârșire prevederile art. 386 alin. (1) lit. a) și d) din Codul de procedură civilă. În susținerea poziției sale a invocat, în esență, alegațiile înserate în cererea de apel, reiterând circumstanțele ce țin de fondul cauzei și expunându-și poziția vis-a-vis de acțiunile angajatorului în cadrul procesului de concediere. Suplimentar, menționează că instanța de apel nu s-a pronunțat în privința cheltuielilor de judecată.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că,

asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul consideră recursul ca fiind depus în termen, deoarece actul de dispoziție recurat datează cu 30 mai 2017 (f.d. 180, 181), iar cererea de recurs a fost depusă la 12 iulie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicat pe recurs (f.d.192).

Instanța de recurs taxează că potrivit articolului 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate în cererea de apel (f.d. 157-159 recto-verso),

prin urmare, nu pot fi reținute, or, recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Astfel, argumentele înserate de recurent ar putea fi încadrate în temeiul prevăzut de art.386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsește în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului.

În acest sens, completul menționează că în cererea de recurs formulată recurentul nu a evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, circumstanță care în esență face imposibilă exercitarea de către instanța investită cu realizarea căii de atac, prin controlul legalității deciziei recurate.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

Ca urmare, necorespunderea recursului exigențelor prestabilite în alin. (1) al art.437 din Codul de procedură civilă, și care nu conține esența și temeiurile lui, argumentul ilegalității actului de dispoziție atacat, precum și propunerile respective, constituie temei de inadmisibilitate a recursului în cauză.

La caz, relevantă este jurisprudența CtEDO la examinarea cauzelor, în care Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (*Van Harn împotriva Germaniei*).

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, în esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsește în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului, or, recursul este o cale de atac de drept vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat, iar argumentele care au fost deja supuse examinării și aprecierii juste de către instanța de apel prin prisma art.130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

La fel, nu poate fi acceptat nici alegația recurentului precum că instanța de apel nu s-a expus în privința cheltuielilor de judecată, or, din dispozitivul deciziei disputate reiese că Curtea de Apel Bălți a decis „[...] în rest acțiunea se respinge”. Astfel, se prezumă că instanța de apel a respins acțiunea lui Serghei Șamrai în partea compensării cheltuielilor de judecată.

La acest capitol, completul notează că, potrivit dispozițiilor art.94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Succesiv, având în vedere că, în speță, obiectul cauzei este anularea ordinului de concediere al reclamantului și restabilirea în funcția anterior deținută, anularea înscrierii din carnetul de muncă, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă, și repararea prejudiciului moral, iar după soluționarea disputei în ordine de apel nu s-a anulat ordinul de concediere a lui Serghei Șamrai și nu a fost restabilit în funcția anterior deținută, nu s-a anulat înscrierea din carnetul de muncă, nu s-a încasat salariul pentru perioada absenței forțate de la muncă și respectiv nu s-a reparat prejudiciul moral, instanța de recurs ajunge la concluzia că recurentul nu a avut câștig de cauză. Prin urmare, nu există temei de a i se compensa cheltuielile de judecată.

În această ordine de idei, completul decelează că **recurentul** nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel, iar argumentele înserate în **recurs** sânt distincte procedurii de recurs, circumstanță care evidențiază caracterul declarativ al recursului, lipsit de conținut și evidențiază simplul fapt al dezacordului **recurentului** cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67*). La acest capitol instanța de recurs reține că **recursul declarat de recurentul Serghei Șamrai** nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu **este** capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată, fiind neglijate în mod clar dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că **recurentul Serghei Șamrai** a depus prezenta cerere de recurs după ce a avut posibilitate de a fi auzit de instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50*).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că **recurentului** i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (*Blücher împotriva Cehiei, cererea nr. 58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67*).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în **recurs** nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în mod unanim, ajunge la concluzia de a considera **recursul declarat de Serghei Șamrai** în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de

procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Serghei Șamrai împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 30 mai 2017, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță